

HALKBİLİMİ ÜZERİNE GÖZLEMLER***Yazan: Alan DUNDES****Çeviren: Doç. Dr. Süheyla SARITAŞ****

Antonio Gramsci

Bu kitapta (*International Folkloristics: Classic Contributions by the Founders of Folklore*) yer alan bilim adamlarının çoğu halkbilimi hakkında pek çok şey yazdı. Diğer pek çok halkbilimci gibi Pitrè ve van Gennep bu konuda pek çok övgüye layıktır. Halkbilimine katkıda bulunan bu bilim adamlarından sadece birini seçmek kolay bir iş değildir. Antonio Gramsci (1891-1937) söz konusu olduğunda bu bir sorun değildir. Bir halkbilimciden ziyade siyasi bir aktivist olan Gramsci halkbilimini ele alan sadece birkaç yazı yazdı. Ancak bu yazılardaki birkaç satır belki de en fazla tartışılan bölümler oldu. Halkbilimi konusunda nicel olarak çok eser üretmemiş olmasına rağmen Gramsci, uluslar arası halkbilimi tarihi içinde dikkate değer bir yere sahiptir.

Ales'in küçük bir kasabasında, Sardinya'nın Cagliari eyaletinde doğan Gramsci ailesinin yedi çocuğunda biriydi. Ailesi Sorgono'ya taşındığında O sadece bir yaşındaydı; 1898'de aile kalıcı olarak Ghilarza'ya taşındı. Aynı yıl Gramsci'nin babası kamu fonlarını zimmetine geçirmekten tutuk-

landı ve 1900'de beş buçuk yıl hapis cezasına mahkum edildi. Bu durum Gramsci'nin ailesinde aşırı yoksulluğa neden oldu.

Gramsci tüm hayatı boyunca sağlıklı bir yaşamdan ve fiziksel deformatsiyondan – o bir kamburdu- mustarip oldu, ayrıca bu onun başına dert oldu. Yine de Gramsci okulda başarılıydı ve 1911'de Cagliari'de Dettori liceo'dan mezun oldu. Sosyalizm ile zaten çok ilgiliydi. O zamanda Sardinya'daki durgun ekonomik durumlar sosyal ve politik protestolar için belirgin bir yetişme zemini hazırladı. 1911'de Gramsci Turin Üniversitesi'nde engelli öğrencilere verilen bursla ödüllendirildi. O yılın kasım ayında Gramsci yeterlilik sınavı için Turin'e seyahat etti ve bu onun İtalya'ya ilk ziyaretiydi. Üniversitede Gramsci, Sardinya dili ile ilgilenen Matteo Bartoli adında, dilbilimci bir profesör ile çalıştı. Anadili olarak bu dili konuşan Gramsci bu konuda bir kaynak kişi olarak ve aile bireylerinden elde ettiği lehçe bilgilerini sundu. Üniversitedeki çalışmalarını boyunca Gramsci radikal sosyalist gruplara katıldı ve mezun olduktan sonra, Aralık 1915'de sosyalist parti-

* Dundes, Alan, *International Folkloristics: Classic Contributions by the Founders of Folklore*, Rowman & Littlefield Publishers, Inc. 1999. Alan Dundes bu eserinde felsefe, edebiyat, müzik, tarih ve psikoloji gibi çeşitli alanlarda uluslar arası üne sahip bazı bilim adamlarının, 19.YY ve 20.YY Avrupa ve Kuzey Amerika halkbilimi araştırmaları tarihinde etkili olan görüşlerine yer vermeyi hedeflemiştir. Bu yazı, Dundes'in bu eserinin 131-137 sayfalar arasındaki Antonio Gramsci ile ilgili bölümün çevirisidir. Yazının birinci bölümü (1-4 sayfalar) Dundes'in Gramsci ile ilgili düşüncelerini; ikinci bölüm ise (4-5 sayfalar) Gramsci'nin halkbilimi ile ilgili düşüncelerini kapsamaktadır.

** Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi

nin yayın organı olan *Avanti*'de editörler kadrosunun bir üyesi oldu.

1920'de Gramsci Turin'de çeşitli grev olaylarında stratejist olarak katıldı ve 1921'de İtalya Komünist Partisi'nin kuruluşuna yer aldı ve partinin merkezi komitesine seçildi. 1922'de, sağlığı kötüye gitmesine rağmen fazlasıyla hayran olduğu Sovyetler Birliği'ni ziyaret etti. Unutulmamasıdır ki 1917'deki Çar'ın devrildiği Rus Devrimi, başlangıçta İtalya ve başka yerlerde zulme uğrayan insanlar için bir umut ışığı olarak görüldü.

Gramsci İtalya'ya döndüğünde faşizmin büyüyen tehdidine rağmen lider olmaya devam etti. Gramsci İtalya Parlamentosuna seçildi ve Mayıs 1925'de faşizme saldırı amaçlı ilk konuşmasını yaptı. Konuşma Mussolini tarafından duyuldu. 8 Kasım 1926'da Gramsci antifaşist toplamasında Mussolini'nin polisleri tarafından tutuklandı ve hapse gönderildi. Mayıs-Haziran 1928 duruşmasında, özel faşist bir mahkeme Gramsci'yi 20 yıl, 4 ay ve 5 gün hapse mahkum etti. Hapisten hapse transfer edilmesine rağmen, asla serbest bırakılmadı ve 46 yaşında erken denilebilecek bir yaşta hastalıklar ve düzensiz tıbbi bakım eksikliği nedeniyle öldü.

İtalya'nın güneyinde Bari yakınındaki küçük Turi kasabasında iki yıl hapiste tutulduktan sonra sonunda Gramsci'nin okumasına, mektup yazmasına ve günlük tutmasına izin verildi. Günlüğü tarih, edebiyat, felsefe, politika ve azımsanmayacak çok olan folklor dahil çeşitli konularda yazılarını içeren 2848 basılı sayfası olan 32 defterden oluşuyordu. Başlangıçta Gramsci folklor ile ilgili bir şeyler yazmayı planladı. 8 Şubat 1929 tarihli ilk not defterinin *Notebook* girişinde 16

olası başlığı listeledi; yedi numaralı başlık "folklor kavramı" idi. 1948'den 1951'e Turin'deki Einaudi yayınevi Gramsci'nin defterlerini 6 ciltte yayımladı. 1950'de ortaya çıkan *Letteratura e vita nazionale* adlı beşinci cilt, kısa yedi sayfalık "Osservazioni sul folclore" adlı bir bölüm içeriyordu. Bu yedi sayfa İtalyan halkbilimcilerin yönünü değiştirdi ve sonunda İtalya dışındaki halkbilimi çalışmalarını etkiledi.

Gramsci'nin not defterlerindeki yedi sayfa dört ayrı bölüme giden girişlerden oluşmaktadır. Bu dört bölümün ilki ve en uzununu Giovanni Crocioni'nin *Problemi fondamentali del Folklore* (Bologna: Zanichelli, 1928) kitabının eleştirisine verdiği cevaptır. Eleştiri Raffaele Ciampini tarafından yazıldı ve Aralık 1928'de *Fiera Letteraria*'da yayınlandı. Gramsci'nin yazılarını kimi zaman tarihlendirmek zor, ama bunun 1929'un başlarında bir zamanda yazıldığını varsaymak mümkündür.

Gramsci'nin halkbilimi kavramını anlamak için, onun "halk" tanım-lamasına bakmak gerekir ki bu tanım geleneksel Avrupa tarzındadır – yani halk eğitimsiz köylüleri içerir. Bu tanıma ek olarak Gramsci, Marxist öğre-tideki halk anlayışını dahil eder. Yani burjuvalar tarafından zulmedilen, entelektüeller tarafından yardım edilen ve kışkırtılan toplumun en alt tabakası olan grup da Gramsci'nin 'halk' tanımlamasına girer. Marxist halkbilimi teorisinde tanımlanan halk, sadece kırsal köylüyü değil; kentli emekçi sınıfı da oluşturur. (Maxim Gorki {1868-1936}, 1934'deki Birinci Sovyet Yazarları Kongresi'nde bütün sendikalara hitabında "Bir kimse halkın sözel gelenekleri hakkında bir şey bilmezse, emekçi halkın gerçek tarihi-

ni bilemez.” demiştir.) Gramsci, ayrıca mevcut standart sol-kanat terimi olan “subaltern”¹ i için yaygınlaştırdı. Bu konuşma ile subaltern (*halk*) egemen sınıfın “hegemonya”sı tarafından mağdur edilmiştir/aldatılmıştır. Diğer taraftan, Gramsci, herkesin entelektüel olabileceğine inandı; bizzat kendisi kısmen köylü kökenden gelip büyük bir çaba ile entelektüele dönüşen muhteşem bir örnekti. Biri halkbilimi ile ilgili bir makalelerde “subaltern” ve “hegemonya” gibi terimler gördüğünde, o makaleyi yazanın Gramsci’den etkilendiğinden makul bir şekilde emin olabilir. Bakınız Alberto M. Cirese, *Cultura Egemonica e Cultura Subalterne* (Palermo: Palumbo Editore, 1971).

Gramsci’nin halkbilimi görüşüne göre, belki de en heyecan verici nokta onun halkbiliminin dünya görüşünün incelenmesi için eşsiz bir kaynak sağladığını fark etmesiydi; kendisinin de belirttiği gibi, “Bu bir ‘dünya kavramı’ olarak ele alınmalıdır.” Katı Marxist teorisine göre, halkbilimi egemen sınıflar tarafından alt sınıfları boyunduruk altında, alışılmış yerlerinde tutmak için kullandıkları bir hile aracı, genişletilmiş bir “kitle opiatı”² idi. Böylesine bir düşünce tarzı ile zulmedilmiş kırsal köylüleri ve kentsel emekçi sınıf işçilerini esaretlerinden kurtarmak için halkbilimi elenmek zorundaydı/ortadan kaldırılmalıydı. Gramsci eğitime inandı. Her şeyden önce kendisi yoksul Sardunyalı durumdan ulusal ve hatta uluslar arası pozisyona yükselerek eğitimden faydalandı. Böylece o öğretmenlerin öğrencilerinin dünya görüşünü daha iyi anlamak ve böylelikle onları daha iyi eğitebilmeleri için halkbilim çalışmaları gerektiğini iddia etti. Gramsci için artık halkbilimi şir-

rin ya da önemsiz bir konudan ziyade ciddi çalışmayı hak eden en yüksek değerdeki malzeme olarak düşünülmelidir.

Böylece Gramsci’nin halkbilimine karşı tutumu biraz kararsız görünüyor. Halkbiliminin bilim adamları tarafından dikkate değer ve önemli olduğunu ancak aynı zamanda, köylüleri ve işçileri ezildikleri yerde tuttuğu için halkbiliminin etkisinin tehdit edici ve kötü niyetli olduğunu düşündü, halkbilimi ortadan kaldırılmalı ve böylece emekçi sınıfının daha ilerlemiş bir hegemonyası, “egemen sınıfın” dünya görüşü ve ideolojisini yansıtan yerini alabilin..

Gramsci’den etkilenen bazı halkbilimciler için bakınız: P. Toschi, “Dibattito su Gramsci e il folklore,” *Lares* 17 (1951), 153-154; Vittorio Santolio, “Tre osservazioni su Gramsci e li folclore,” *Società* 7(1951), 389-397; Sebastiano Lo Nigro, “Antonio Gramsci e la Letteratura Popolare,” *Lares* 23(1957), 1-14; Pietro Clemente, Maria Luisa Meoni, ve Massimo Squillacciotti, eds., *Il Dibattito sul folklore in Italia* (Milan: Edizioni di Cultura Popolare, 1976); Alberto Sobrero, “Folklore e senso comune in Gramsci,” *Etnologia Antropologia Culturale* 4 (1976), 70-85; Alberto Maria Cirese, “Gramsci’nin Folklor Üzerine Gözlemleri,” in Anne Showstack Sasson, ed., *Gramsci’ye Yaklaşımlar* (Londra: Writers and Readers Publishing Cooperative Society, 1982), 212-247; Moyra Byrne, “Antonio Gramsci’nin İtalyan Folklor Çalışmalarına Katkıları,” *International Folklore Review* 2(1982), 70-75; Fabrizio Franceschini, “Fortuna delle note linguistiche e demologiche di Gramsci,” *Beitrage zur Romannischen Philologie* 27 (1988), 229-238. Mek-

tup ve not defterlerindeki halkbilimi ile ilgili imâlarının bütününe uygun bir listesi için Antonio Gramsci, *Arte e folklore*, ed. bakınız. Giuseppe Prestipino, (Roma: Newton Compton editori, 1976), 251-252.

Gramsci'nin Marksist yaklaşımı savunduğu zamanlar moda olan İtalya'daki halkbilimine faşist yaklaşımın bir tartışması için bakınız William E. Simone "Fascists and Folklorists in Italy," *Journal of American Folklore* 91(1978),543-557. Halkbiliminin dünya görüşünü nasıl kapsadığının çarpıcı bir örneği için bakınız Sándor Erdész, "The World Conception of Lajos Ami, Storyteller," *Acta Ethnographica* 10 (1961), 327-344, Alan Dundes'in *Sacred Narrative: Reading in the Theory of Myth* (Berkeley: University of California Press, 1984) 315-335 adlı eserinde yeniden yayınlandı.

* * *

Folklore. [Giovanni] Crocioni [Problemi fondamentali del Folklore'de, Bologna, Zanichelli,1928] adlı eserinde Pitre'nin 1987 yılında yayınladığı *Bibliografia delle Tradizioni popolari* adlı eserinin girişinde önerilen halkbilimine özgü malzemenin karşıklığını ve net olmayan sınıflandırmasını eleştirdi ve dört bölümlük kendi sınıflandırmasını öneriyor: sanat, edebiyat, bilim ve insan ahlâkı.³ Bu sınıflandırma da net olmayan, zayıf tanımlanmış ve çok geniş olarak eleştirildi. (Raffaele) Ciampini, 30 Aralık 1928'in *Fiera Letteraria*'da şunu sorar: "Bu bilimsel mi? Nasıl, örneğin, hurafeler buna uyar? Ve insan ahlâkı ne demek? Biri bunu nasıl bilimsel olarak çalışabilir? Ve neden, o zaman insanların dinini de tartışılmaz? Bana öyle geliyor ki şimdiye kadar (aşlında, şimdiye kadar, sadece işlenmemiş

malzeme vardı) halkbilimi "resmedilmeye" değer bir unsur olarak çalışıldı. Halkbilimi modern düşünce akımları tarafından el değmemiş belli bir sosyal tabakanın "dünya görüşü" olarak çalışılmalı. Bu dünya görüşü ağıdalı bir şekilde detaylandırılmaz ve sistemleştirilmez; çünkü insanlar, tanım gereği, böyle bir şey yapamaz. Halkbilimi çeşitlidir, dünyanın çeşitli kavramlarının mekanik olarak yan yana gelmesi, hatta, dünyanın ve hayatın tarih boyunca biri diğerini takip eden tüm kavram parçalarının bir müzesi olarak anlaşılmalıdır. Modern düşünce ve bilim bile halkbilimine malzeme sağlar, kaynağından kopan belli bilimsel ifadeler ve belli fikirler, popüler etki alanına düşer ve geleneksel mozaik içinde düzenlenir. (Pascarella'nın "Scoperta dell'America" Christopher Columbus ve diğer figürler hakkında ilkökul ders kitaplarıyla yayılan inançların nasıl tuhaf bir şekilde asimile edildiğini gösterir.)⁴ O durumların tuhaf kombinasyonlarda değiştirilmesinden sonra bile halkbiliminin sıklıkla devam etmesine rağmen, halkbilimi sadece insanların yaşam durumlarının bir yansıması olarak anlaşılabilir.

Elbette, "halkın bir dini" vardır, özellikle Katolik ve Ortodoks ülkelerde (Protestan ülkelerde çok daha az). İnsanların ahlâkı gelenektir ve tıpkı batıl inançlar gibi halkın gerçek dini inançları ile yakından ilgilidir: Kant yanlısı ahlâktan çok daha güçlü ve daha dirençli bazı zorunluluklar vardır.

Ciampini, Crocioni'nin geleceğin öğretmenlerinin eğitim okullarında halkbilimi öğretilmesinin gerekliliğini savunmakta oldukça haklı olduğunu düşünür, ama sonra halkbiliminin faydası sorusunun ortaya çıkma olası-

lğını reddeder (kastettiği halkbilimi çalışması). Ona göre, halkbilimi (yani halkbilimi çalışması) kendi içinde başlı başına bir amaç oluşturur ve ancak halka kendisinin daha derin anlaşılması için sağladığı unsurlar kadar faydalıdır. Ciampini için, batıl inançları yok etmek için onları çalışmak kendi içinde bir son olur, sanki halkbilimi kendisini öldürecekmiş gibi oysa bilim ilgisiz bilgiden başka bir şey değil !!! Ama o zaman neden öğretmen yetiştirme okullarında öğretecek? Öğretmenlerin ilgisiz kültürünü arttırmak için mi? Devlet kendi yaşam anlayışına sahiptir ve bunu yaymaya çalışır: bu onun görevi ve vazifesidir. Bu yayma işi *tabula rasa*'da yer almaz; örneğin halkbilimi ile yarışır ve mücadele eder ve onun üstesinden "gelmelidir." Öğretmen için, halkbilimini bilmek genç jenerasyonların ahlâki ve entelektüel oluşumunda başka her tür anlayışların işe yaradığını bilmek demektir. Ama halkbilimi çalışmalarının daha derinleşmesinin yanı sıra bir tavır değişikliğine gereksinimi var: halkbilimi bir tuhafık, garip, saçma ya da olsa olsa ilginç bir şey olarak düşünülmemelidir; aksine çok ciddi bir şey olarak düşünülmesi ve ciddiye alınmalıdır. Sadece bu şekil öğretilmesi daha etkili olacak ve büyük halk kitlelerinin kültürünü daha iyi geliştirecektir ve modern kültür ile popüler kültür veya halkbilimi arasındaki ayırım kaybolacak. Bu tür ciddi çalışma entelektüel olarak, Protestan ülkelerde reformasyonun ne olduğuna bir şekilde karşılık gelebilir.

NOTLAR

- 1 Subaltern: İngiliz ordusunda teğmen olarak kullanılan bu terim aynı zamanda alt, ikincil anlamlarına da gelir ve alt sınıflar için de kullanılır.

- 2 Opiat: afyonlu bir ilaç
- 3 Crocioni'nin kitabına bibliyografik referans, *Problemi fondamentali del folklore* (Folklorlarda Temel Sorular) Raffaele Ciampini tarafından bir eleştiriden çıkarılır, (Haftanın Kitabı) "I libri della settimana"da "Folklore," La Fiera Letteraria bölümü,30 Aralık 1928. Gramsci Giovanni Crocioni'nin eleştirideki görüşlerini yeniden düzenler. *The Bibliografia delle tradizioni popolari d'Italia*, Giuseppe Pitre tarafından derlenen, ilk kez 1894'de yayımlandı (Turin-Palermo:C.Clausen). Giuseppe Pitre (1841-1916), Sicilyalı bir doktor, hayatını folklor çalışmalarına adadı. 1906'ya kadar yayına hazırladığı *Archivio delle tradizioni popolari*'yi 1880'de ortaya koydu. O ayrıca *Biblioteca delle tradizioni popolari Siciliani* adı verilen 25 ciltlik bir ansiklopedik bir derlemede Sicilya popüler şarkılarını, efsanelerini, öyküleri, kelime oyunlarını, atasözlerini, halk oyunları, geleneksel şölenleri, ve bunun gibileri yayınladı.
- 4 Hapiste, Gramsci'nin elinde, Cesare Pascarella'nın *Sonetti*'nin bir nüshası vardı, bu nüsha "La scoperta dell'America"(Amerika'nın Keşfi) içeriyordu, (Turin:Tip.Editrice Nazionale,1926) orijinali 1894'de basıldı. Bu cilt Gramsci tarafından kardeşi Carlo'ya gönderilen kitaplar arasında listelendi,11 Kasım 1929. Cesare Pascarella (1858-1940), lehçeyle yazan çok okunan popüler bir şair, Carducci tarafından etkilenmiş ve övgüyle karşılanmıştır. Romantikleştirilmiş rivayetleri sonnet formunda besteledi. "La scoperta dell'America"da Columbus'un maceraları tarihsel olayları doğrudan hissiyatla verme çabasında bir popüler bakış açısından anlatıldı- bundan dolayı halkbilimsel unsurlar hem hikâye tonunda hem de çeşitli açıklamaların içeriğinde ve olayların yeniden oluşturulmasında verildi.

MİLLÎ FOLKLOR

Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi
Yayın İlkeleri

Genel İlkeler: 1989 yılında yayın hayatına başlayan Millî Folklor, Bahar, Yaz, Güz ve Kış sayıları olarak yılda dört defa Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında yayımlanır. İki yılda bir cilt oluşturulur ve ikinci yılın son kış sayısına dizin konulur. Üye ve ilgililere yayım tarihini izleyen 20 gün içinde gönderilir. Bir yıl önceye ait “öz”lü makalelerin tamamı, bir yılı doldurmayanların ise Türkçe ve ikinci dildeki özetlerin yer aldığı birinci sayfaları <<http://www.millifolklor.com>> adresinden ücretsiz okunabilir. “Öz”lü olmayan yazılarda erişim sınırı bulunmamaktadır.

Amaç: a) Türkiye ve Türk dünyasındaki Halkbilimi ve Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) çalışmalarını Kültür Araştırmaları yöntemleriyle yayımlamak, bu alandaki çalışmalarını yerelden ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeye taşımak, b) Dünyadaki halkbilimi ve SOKÜM çalışmalarını izlemek c) Halkbilimi, etnoloji ve antropoloji çalışmalarının ve SOKÜM’ün Korunması Sözleşmesi’nin hedeflerinin kuramsal ve yöntemsel gelişimine katkı sağlayacak her türlü çalışmayı –Türkçe (Latin harfli olmak kaydıyla diğer Türk lehçeleri) veya Latin harfli uluslararası dillerden birinde (Fransızca, İngilizce veya İspanyolca) yayımlamak.

Konu: Türkiye ve Türk dünyasındaki araştırmaya, incelemeye veya derlemeye dayanan halkbilimi, etnoloji ve antropoloji ve SOKÜM konuları ve bunlarla ilgili her türlü kuram ve yöntem sorunlarına Kültür Araştırmaları kapsamında yer veren yazılar ve halkbilimi alan, yöntem ve kuramlarıyla bütünlüklü bir şekilde ilişkilendirilen Disiplinler Arası çalışmalar. (Halkbiliminin de incelediği herhangi bir konuyu başka bir disiplinin amaç, yöntem ve kuramlarına göre ele alan ve disiplinler arası özellik taşımayan yazılar konu kapsamımız dışındadır.)

İçerik: a) Alanında bir boşluğu dolduracak, araştırmaya dayalı özgün makaleler b) Alanın gelişimine katkı sağlayacak tanıtım ve eleştiri yazıları c) Türk kültürü, halkbilimi, etnoloji, antropoloji ve SOKÜM çalışmalarına kuramsal ve yöntemsel açıdan katkı sağlayacak çeviri yazıları ç) Alandan veya yazılı kaynaklardan yapılan derlemeler.

Daha Önce Yayımlanmamış Olma: Millî Folklor’da yayımlanacak yazılarda daha önce

hiçbir yerde yayımlanmamış olma şartı aranır. Bilimsel bir toplantıda sunulmuş bildiriler yayımlanmış olarak kabul edildiğinden Millî Folklor’da yayımlanamaz. Bir yazarın aynı yıl içinde en fazla iki “öz”lü yazısı yayımlanabilir. Aynı yazarın birinci yazısı yayımlanmadan ikinci yazısının inceleme süreci başlatılmaz.

Gelen Yazıların Değerlendirilmesi: Yayımlanmak üzere gönderilen yazılar öncelikle Editörlük Birimi tarafından amaç, konu, içerik ve yazım kuralları açısından incelenir. Bu yönleriyle uygun bulunanların yazar adları gizlenir ve Yayın Kurulu üyelerinin görüşü doğrultusunda, bilimsel bakımdan değerlendirilmek üzere, alanında eser ve çalışmalarıyla kabul görmüş iki hakeme gönderilir. Hakemlere gönderme aşamasında yazarlardan “Hakemlik Ücreti” alınır ve hakemlere inceleme sonunda “İnceleme Ücreti” ödenir. Hiçbir şekilde hakemlere yazar adı gönderilmez, yazarlara hakem adı açıklanmaz. Hakem raporları iki yıl süreyle saklanır. Hakem raporlarından biri olumlu, diğeri olumsuz olduğu takdirde, yazı üçüncü bir hakeme gönderilebilir ve/veya Yayın Kurulu nihai kararını raporlar üzerinden verebilir. Yazarlar, hakemlerin ve Yayın Kurulu’nun eleştiri, öneri ve düzeltme taleplerini dikkate alırlar. Katılmadıkları noktaları gerekçeleriyle birlikte ayrı bir rapor hâlinde Yayın Kurulu’na sunabilirler. Yayım kararı verilen yazılar sıraya konulur ancak editörlük, dosya hazırlama, güncellik, gereklilik gibi dergiciliğe bağlı birçok nedenle kimi değişiklikler yapılabilir. Hakemlik süreçlerini tamamlamış ve yayımına karar verilmiş olsa bile hiçbir yazı için “yayımlanacaktır” içerikli yazı verilmez. Dergide yayımlanmasına karar verilen yazıların son biçimi yazara gönderilir ve onayı alındıktan sonra yayımlanır.

Genel Kurallar: Makalelerde uyulması gereken genel kurallar şunlardır:

A) Başlık: 12 kelimeyi geçmemeli, bold ve büyük harflerle yazılmalı ve ikinci dildeki karşılığı küçük harflerle başlığın altında yer almalıdır. (Makale Türkçe veya Latin harfli Türk lehçelerinden birinde ise ikinci dil Fransızca, İngilizce veya İspanyolca, makale Türkçe ve Latin harfli Türk lehçelerinin dışındaki bu üç dilden birinde ise ikinci dil Türkçe olacaktır.)

B) Yazar Adı: Başlığın altına yazılmalı, görev unvanı, kurum adresi ve e-posta bilgileri bir yıldızla soyadına ilintilendirilerek, ilk sayfanın altında verilmelidir.

C) Öz ve Anahtar Kelimeler: Öz ve Anahtar Kelimeler: Öz, ortalama 200 (İki Yüz) kelime ve yazının özünü verecek tarzda hazırlanmalıdır. Öz içinde kaynak, şekil, çizelge, nota vb. bulunmamalıdır. Özün hemen altında beş anahtar kelime verilmelidir. Anahtar Kelimelerin makalenin içeriğini doğru bir biçimde sunmasına dikkat edilmelidir. Öz ve Anahtar Kelimeler Türkçe ve ikinci dilde hazırlanmalıdır.

Ç) Makale Metni: Yazılar bilgisayarda 2 satır aralıkla ve 12 punto yazılmalı, Türkçe ve İngilizce özlere dâhil ortalama 5000 (Beş Bin) kelimeyi geçmemeli ve özgün olmalıdır. Özlü makalelerde yazarın görüşlerini içeren kısımlar %70'ten az ve alıntı oranı % 30'dan fazla olmamalıdır. Yazılar, MS Word programında ve Times New Roman veya Arial yazı karakteri ile yazılmalıdır. Makale, giriş bölümüyle başlamalı, burada yazının hipotezi ortaya atılmalı, gelişme bölümü (ara ve alt başlıklarla desteklenebilir) veri, gözlem, görüş, yorum ve tartışmalardan oluşmalı, Sonuç bölümünde varılan sonuçlar, önerilerle desteklenerek açıklanmalıdır.

D)Kaynak Gösterme: Kaynak göstermede kesinlikle dipnot kullanılmamalıdır. Metin içinde (Elçin 1988:8) yazarın aynı yıl yayımlanan birden fazla eseri kaynak gösterilmişse (Elçin, 1988a, Elçin 1988b...) birden fazla kaynağa atıfta bulunuluyorsa (Köprülü 1940, Kaplan 1974, Elçin 1988), çok yazarlı yayınlarda ilk yazar adı (Kaplan vd. 1975), görülmeyen bir yayın kaynak gösteriliyorsa (Raglan 1973, Ekici 1988'den) sözlü kaynak kullanılıyorsa kaynak kişi bilgileri Adı, Soyadı, Görüşme Tarihi ve Yeri bilgilerini içermelidir.

E) Kaynakça: Makale metninin sonunda, yazarların soyadına göre alfabetik olarak yazılmalıdır. Bir yazarın birden fazla yayını olması hâlinde, yayımlanış tarihine göre, bir yazara ait aynı yılda basılmış yayınlar var ise (1980a, 1980b) şeklinde gösterilmelidir.

Kitap: Gazete, dergi, ansiklopedi, antoloji, roman, oyun ve film gibi yapıtlar ile öykü ve şiir kitapları "uzun yapıt" sayılır ve künyede eğik yazı ile gösterilir. Basılmış tezler de bu kategoriye girer.

Bir yazar: Tek yazara ait yapıtların künyesi şu şekilde gösterilir. Kullanılan kaynaktan yapıtın yayımlandığı şehir belirtilmiyorsa, künyede bu bilginin bulunması gereken yerde Yyy (yayın yeri yok), yayımlandığı yer belirtilmemişse yy (yayımcı yok), yayımlandığı tarihe ilişkin bilgi yer almıyorsa ty (tarih yok) kısaltmaları kullanılır.

Oğuz, M. Öcal. Somut Olmayan Kültürel Miras Nedir?. Ankara: Geleneksel Yayınları, 2009.

Koz, M. Sabri, haz. Nasreddin Hoca Kitabı. İstanbul: Kitabevi Yayınları, 1999.

Reichl, Karl. Türk Boylarının Destanları: Gelenekler, Şekiller, Şiir Yapısı. Çev. Metin Ekici. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2002.

Hobsbawm, Eric ve Terence Ranger, der. Gelenegin İcadı. (çev. Mehmet Murat Şahin) İstanbul: Agora Kitaplığı, 2006.

İki (ya da üç) yazar: İki (ya da üç) yazara ait yapıtların künyesi şu şekilde gösterilir:

Altun, Şafak ve Cenk Sarıoğlu. Türk Popüler Tarihinde İlkler. İstanbul: Alfa Yayınları, 2006.

Üçten fazla yazar: Üçten fazla yazara ait bir kitabın künyesinde ya bütün yazar adları kitaptaki sırasıyla verilir ya da ilk yazar adından sonra ve diğer. ifadesi kullanılır.

Oğuz, M. Öcal ve diğer. Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 1. Ankara: Geleneksel Yayınları, 2006.

Makale vd.: Tek tek şiir, öykü, makale, kitap bölümü, mektup, konferans, konuşma, söyleşi ve kişisel görüşme "kısa yapıt" sayılır ve başlıkları çift tırnak içinde yazılır. Ansiklopedi maddelerine yapılan göndermelerde madde adı ansiklopedide yer aldığı gibi yazılır (ör. "Özlü, Tezer"). Söyleşilerin ve yayımlanmamış tezlerin künye bilgileri aşağıdaki örneklerdeki gibi verilir.

Düzgün, Dilaver. "Âşıklık Geleneginin Değişim ve Dönüşüm Sürecinde Barış Manço Olgusu". Milli Folklor 84 (Kış 2009): 42-51.

Özkan, Tuba. "Bey Böyrek Anlatılarının Kahramanın Yolculuğu Açısından İncelenmesi". Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, 2006.

Güzel, Abdurrahman. "Prof. Dr. Abdurrahman Güzel İle Söyleşi". Söyleşiyi yapan: Tuba Saltık Özkan. Milli Folklor 68 (Kış 2005): 13-17.

Aynı Yazara Ait Birden Fazla Yapıt: “Seçilmiş Bibliyografya”da aynı yazarın birden fazla yapıtına yer verildiğinde yapıt adları tarih sırasına göre değil alfabetik sıraya göre listelenir. Böyle durumlarda yazar adı ve soyadı tekrar edilmez; bunun yerine (— . şeklinde) yan yana iki uzun çizgi ve bir nokta koyulur; ardından yapıt adı ve diğer bilgiler verilir. Aşağıdaki örnek izlenmelidir.

Günay, Umay. Türklerin Tarihi. Ankara: Akçağ Yayınları, 2006.

— . Türk Kültürüne Eleştiri. Ankara: Akçağ Yayınları, 2009.

Elektronik Ortamdaki Metinler: Elektronik ortamdaki metinlerin kaynak olarak gösterilmesinde, güvenilirlik açısından, yazarı, başlığı ve yayım tarihi belirtilmiş olanlar tercih edilmelidir. Künye bilgileri şu sırayı izler: yazar adı; metnin başlığı; varsa kaynağın tarihi; erişim tarihi; sitenin adresi. Aşağıdaki örnek izlenmelidir.

Temelkuran, Ece. “Geleneksiz Kadınlar” (06 Ekim 2006) 16 Şubat 2010.

<<http://www.milliyet.com.tr>>

Ses ve Görüntü Kayıtları: Ses ve görüntü kayıtlarına yapılan göndermelerin künye bilgileri yazılırken, katkısı öne çıkarılacak kişinin (yönetmen, senarist, oyuncu, yazar, besteci, şarkıcı, vb.) soyadı ve adından sonra yapıtın başlığı, katkısı bulunan diğer kişi ya da kurumlar, formatı (plak, videokaset, VCD, DVD, vb.) ve yayın ya da dağıtım bilgileri verilir.

Akay, Ezel, yön. Karagöz Hacivat Neden Öldürüldü?. Sen. Ezel Akay, Levent, Kazak. Oyun. Beyazıt Öztürk, Haluk Bilginer, ve diğer. DVD. Özen Film, 2006.

Yabancı Dillerdeki Yayınlar: Türkçe dışındaki kaynakların künyelerinde, editörü, çevirmeni, cilt ve baskı sayısını gösteren ifadeler Türkçeleştirilir. Şehir adlarının Türkçe kullanımlarına yer vermeye özen gösterilir (ör. Londra).

F) Dipnot: Kaynak gösterme dışında kalan ve makalenin ana konusu ile dolaylı bağlantısı olan açıklamalar, birden başlayarak dipnot kullanmak suretiyle yapılabilir. Dipnotlar, makaleden sonra ve kaynakçadan önce topluca yer almalıdır ve 10 punto yazılmalıdır.

G)Yazıların Gönderilmesi: Yukarıda belirtilen ilkelere uygun olarak hazırlanan yazılar, gelenekselyy@yahoo.com adresine gönderilir. Eğer editörlük ve hakemler tarafından düzeltme istenmiş ise, yazar düzeltmelerin yapıldığı yeni biçimi aynı adrese en geç bir ay içinde gönderir. Aksi durumda yayından vazgeçtiği değerlendirilerek yayım süreci sonlandırılır.

H) Editörlük Düzeltmeleri: Yayım aşamasında esasa yönelik olmayan küçük düzeltmeler Editörlük birimi tarafından yapılabilir. Bu düzeltmelerde TDK Yazım Kılavuz ve Sözlükleri esas alınır.

I) Telif Hakkı: Yayınlanan yazıların telif hakkı Millî Folklor Dergisi'ne devredilmiş sayılır. Yazıların düşünsel ve bilimsel, çevirilerin ise hukukî sorumluluğu yazarlarına/çevirmenlerine aittir. İki ve daha fazla yazarlı yazılarda yazının telif sorumluluğu birinci yazara aittir. Dergide yayımlanan yazı ve fotoğraflar kaynak gösterilerek alınabilir.

MİLLÎ FOLKLOR

An international and Quarterly Journal of Cultural Studies

The publication principles information

for the contributors

General Principles: As an International Folklore Journal, *Millî Folklor*, has been issued as a quarterly journal published as Spring, Summer, Fall and Winter issues. The issues of every two years form a volume. In the end of every two years an index of published articles is prepared, and added to the Winter issue. The journal has been mailed to its members and interested people within following twenty days of its publication. The

articles which were published before one year can be read online for free on <<http://www.millifolklor.com>> website, other articles' only abstracts are published on the website.

Objectives: a) Publishing the folklore and intangible cultural heritage (ICH) research and scholarly studies in Turkey and other Turkic countries within the “cultural studies” methods, and also elevate these studies from local level to national level and from

national level to regional and international level, b) Closely follow up the scholarly works on folklore and intangible cultural heritage, c) Publishing any kinds of scholarly articles on folklore and ICH which contribute theoretical and methodic perspectives for folklore and the Convention for the Safeguarding of Intangible Cultural Heritage -in Turkish (or other Turkic dialects as long as they are written in Latin script), or in a language that is commonly used as the language of international journals (French, English and Spanish).

Subjects: The articles may deal with any subject matter ranging from field collecting, evaluating and studying materials from the folklore of Turkey and Turkic World, to such issues concerning specifically folklore and ICH theories and methods within the cultural studies context.

Content: a) Original research articles that are based upon a research and filling a gap in their field of study, b) Reviews that introduce and criticize new works, and contribute to the development of field of study, c) Literary translations of the articles on folklore which shed new light on and help the theoretical and methodic development of Turkish culture, folklore and ICH studies, d) Articles that contain material collected directly from oral sources and manuscripts are accepted for publication.

It should be noted that an article submitted for publication in *Milli Folklor* should not have previously been published, the papers presented in scholarly meetings are not accepted for publication either. Only two articles of a writer can be published in the journal in one year.

Evaluation of the Articles Sent for Publication: The articles sent for publication in *Milli Folklor* are first examined by the Editorial Board of the journal in accordance with the articles aim, subject, content and writing styles. The articles found publishable by the Editorial Board are sent for evaluation of two judges who are nationally or internationally recognized by their works and studies in the field of folklore. The Board does not send the names of the authors to the judges, and the judges' reports are kept for two years. If one of the two judges approves and another disapproves the article's publication, the article is sent to a third judge.

The authors should pay attention to the suggestions and correction advice of the judges and Editorial Board. If an author does not share the views of the judges or the Editorial Board, he/she may present a report on the points where he/she does not agree. The articles completing these processes are put in to the publication order. The final copy of the article is sent to the author for approval, within a given time-frame.

General writing Rules: The major rules to be followed in the articles submitted for publication in *Milli Folklor* are listed below:

A)Title: The title of an article should not be more than 12 words, it should be bold, capitalized. If the language of the article is French, English or Spanish the second language of the article should be Turkish. The title's Turkish translation should also be written under the original one, and it should also be bold, but not capitalized.

B) The Name of Author: The author's name should be bold and placed under the title. The professional title should be marked with a star and explained at the bottom of the first page.

C)Abstract: Every article must be submitted with an abstract. The abstract should provide information on the professional aims of the article, and should be between 200 words. The abstract should not include any kinds of bibliographies, figures, notes etc. The author(s) must present five to ten key-words. Key words must exclude words used in the title and choose carefully to reflect the precise content of the paper. The abstract and key words must be both in original language of the article and standard Turkish.

D)The Text of Article: The articles must be typed as 12 punt with 2 spaces. An article should not contain more than 5000 words. It should be written by MS word program, and the chosen characters should be Times New Roman or Arial. An article should begin with an introduction which should include the main thesis of the article, the development part should include observations, interpretations, citations, and discussions, (and may be divided into and supported by subtitles). In the conclusion part, the results should be explained and supported by suggestions.

E) Citations and Bibliography: The MLA (Modern Language Association) citation style is preferred but other scientific citation styles are also accepted.

G)Footnotes: The explanations need to be mentioned other than showing a cited source should be marked by footnotes following from the number one. The footnotes should be placed following the main text of an article and before the bibliography, and they should be written in 10 punt.

H) Submission: An article conforming the above mentioned criteria should be sent

to the gelenekselyy@yahoo.com e-mail address. Following the evaluation of the judges, if some corrections asked from the author, the author needs to send a new copy to same addresses within a month. During the process of publication, minor changes that have nothing to do with the main structure of the article may be made by the Editorial Board.

I) Authors' right: The juridical rights and responsibilities of the published articles and translations belong to the authors/translators.

MİLLÎ FOLKLOR

Revue internationale et trimestrielle d'études culturelles Les principes de publication

Les principes générales : *Millî Folklor* est une revue des arts et traditions populaire et du patrimoine culturel immatériel (PCI) centrée sur la Turquie et les pays qui parlent la langue turque, créée en 1989. Ouverte à la recherche internationale et aux autres disciplines de sciences sociales et humaines, *Millî Folklor* publie les articles des auteurs turcs et étrangers, folkloristes, ethnologues, anthropologues et les chercheurs travaillant sur le PCI. *Millî Folklor*, paraît aux mois de mars (numéro de printemps), juin (numéro d'été), septembre (numéro d'automne) et décembre (numéro d'hiver). Tous les deux ans forment un volume. À la fin de tous les deux ans un index des articles édités est préparé, et ajouté au numéro d'hiver. La revue est expédiée à ses membres et personnes intéressées dans vingt jours de sa publication. Les articles, qui ont été édités, peuvent être lus en ligne du site Web de *Millî Folklor*, <<http://www.millifolklor.com>>

Note à l'attention des auteurs: Les articles peuvent traiter n'importe quels thèmes concernant les arts et traditions populaires et du PCI de la Turquie et des communautés turcophones. La revue peut publier n'importe quels genres d'articles scientifiques sur les arts et traditions populaires et le PCI qui contribuent des perspectives théoriques et méthodiques, en turc (ou d'autres dialectes

tant qu'ils sont écrits en manuscrit latin), ou dans une langue internationale en manuscrits latin (anglais, espagnol et français).

Tout article doit être proposé à la rédaction de *Millî Folklor* sous la forme d'un manuscrit de 5 000 mots dont la version, saisie sur Word, doit être adressée en document attaché (.doc) par le courrier électronique à <gelenekselyy@yahoo.com>. L'auteur veillera à préciser son rattachement institutionnel et ses adresses électronique et postale. Le texte doit être saisi en corps 12 et double interligne (de préférence en Times New Roman ou Arial) sans autre enrichissement typographique que l'emploi de l'italique. Il doit comporter un seul niveau d'intertitres courts, des notes en numérotation continue, l'ensemble des références bibliographiques en fin d'article, ainsi qu'un titre en deuxième langue et un résumé (en deux langues) de 200 mots maximum accompagné de cinq mots clés (en deux langues). Le renvoi aux ouvrages de références dans le texte courant et les notes se fait par la simple mention du nom d'auteur, de la date de parution et, le cas échéant, du numéro des pages citées. Les articles refusés ne sont ni conservés ni retournés.

Les droits et les responsabilités juridiques des articles et des traductions édités appartiennent aux auteurs/aux traducteurs.